

Jaco Pastorius

davor hrvoj

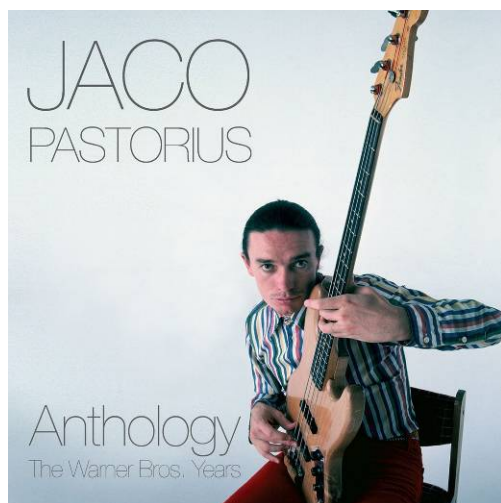
VJEČNI VINIL

Koje uzbuđenje - ponovno u ruci držati LP, pažljivo ga, uz pucketanje statičkog elektriciteta, položiti na tanjur moga Thorensa, naciljati ručku, nježno ju spustiti tako da igla gotov neprimjetno *zasurfa* brazdom i dvadesetak minuta uživati u glazbi, a nakon toga okrenuti ploču i ponoviti postupak. Taj postupak budi sjećanja i osjećaje, vraća me u mladost, u doba kad smo teško dolazili do ploča i zbog toga vjerojatno više uživali u njima. Kad bi narudžba stigla iz Londona bio bi to pravi praznik. Naručivali smo tek jednu ili dvije ploče, pa čekali tjednima da dođe nova pošiljka. Kad smo potom otkrili onaj mali dućan s pločama - Il flauto magico, na periferiji Trsta, nabavke su postale puno lakše, a izbor je bio intrigantan. Naime, vlasnik je nekako uspijevaio dobiti izdanja koja inače nisu bila za obične smrtnike, primjerice ona sa žigom "samo za Američko veleposlanstvo". Nakon cjelodnevnih prelistavanja, dok bi naši suputnici brijali po ostalim dućanima, vraćali smo se s količinama koje bismo mogli nositi, tj. s onoliko ploča za koliko smo mislili da drug carinik neće procijeniti da su za preprodaju. Kad je kvantiteta postala sastavnim dijelom hobija, pronalazili smo dućane s najvećim popustima pa su, primjerice, česti bili odlasci u Padovu ili Koln. Pritom, nastojali smo kupiti ono što nemaju *frendovi*.

Ploče smo ljubomorno čuvali i rijeko posuđivali, ali često smo se sastajali i organizirali slušaonice na koje bi svatko donosio svoje dragocjene primjerke. Vinilne ploče stvorile su od nas ovisnike. Naime, osim same glazbe, što je bio osnovni razlog za kupovinu, one su nas očarale, već na prvi pogled, lijepim, zanimljivim naslovnicima, kao da su bile skinute s neke izložbe umjetničkih radova. Posebno smo poštovali američka izdanja, iako otisak ponekad nije bio savršen, ali ona su tako dobro ležala u ruci i nisu se svijala, jer bila su veće gramaže, kao i neka izdanja indijske klasične glazbe koja još i danas u svoje brazde primaju vrh igle mog gramofona, koja još uvijek posluže za emisije na III. programu Hrvatskoga radija. Još uvijek se sjećam uzbuđenja prigodom prvih slušaonica koje sam držao u Društvenom domu Trnsko, na koje smo uvijek iznova nosili moju cjelokupnu kućnu Hi-Fi opremu i, naravno, ploče. Na isti sam način radio slušaonice u bivšoj Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici na Marulićevom. Mnogi su mišljenja da se ti dani više neće ponoviti, da to je nostalgija, duhovna hrana za „otpisane“ naraštaje, a tehnologija je otišla naprijed i sve će se više razvijati. „Zaboravite ploče!“, govore nam. Nikad nisam odustao od ploča iako, zbog posla na radiju, ali i zato što je većina novih izdanja u zadnja dva i više desetljeća objavljivana samo na CD-ovima, moram nabavljati i njih. Kad sam jednom na snimanje emisije donio ploče, mladi tonmajstor se nije mogao načuditi, nije znao uključiti i spojiti gramofon, morao je potražiti pomoć starijih kolega. Danas mi govore da su sada već i CD-ovi zastarjeli, da će se uskoro glazba na radiju puštati samo iz računala. U gotovo svim drugim segmentima društvenog života priznajem da su oni u pravu. Nema povratka na staro. No kada je o pločama riječ - vinil je vječan.

Strast prema vinilima neprestano je tinjala, uvijek je bilo njihovih poklonika, onih koji su se gnušali sterilnog digitalnog zvuka ili su tek uživali u pogledu i dodiru sa svojim totemima, onih kojima je slušanje ploča ritual. Njima nije važna kvantiteta nego kvaliteta, predano uživanje u umjetnosti. Upravo oni se danas zlobno smješkuju čitajući nevjerojatne podatke o porastu proizvodnje i prodaje vinilnih ploča, uživajući listajući ploča u prodavaonicama koji nude sve veći prostor za police ili kutije s LP-jima. Naime, u zadnjih pet godina prodaja ploča neočekivano se povećala, u SAD-u čak za 260 posto. U ovom trenutku ona premašuje porast od 38 posto godišnje i iznosi gotovo 10 posto prodaje svih fizičkih izdanja. Primjerice, LP reizdanje legendarnog albuma „Kind of Blue“ Milesa Davisa do sad je u ovoj godini prodano u više od 23.000 primjeraka! Prodaja CD-ova, nasuprot tome, neprestano se smanjuje.

JACO PASTORIUS

Anthology

- The Warner Bros. Years

Dancing Bear

Rhino / Warner Music Group

Na policama Dancing Beara još jedno izdanje izaziva uzdahe LP nostalgičara. To je novi kompilacijski album legendarnog bas gitarista Jaca Pastoriusa

koji donosi djelomičan izbor s albuma što ih je objavio za Warner Bros. Uz izvedbe koje su skinute s albuma koje je snimio u prvoj polovici 1980-ih: „Word of Mouth“, „The Birthday Concert“ i „Invitation“, uvrštena je jedna koja do sad nije bila niti na jednom izdanju. Radi se o koncertnoj izvedbi skladbe „Donna Lee“ Charlieja Parkera iz 1981. godine što ju izvodi uz svoje tadašnje stalne suradnike, glazbenike koji su sudjelovali u snimanjima nekih od spomenutih ploča, među ostalima saksofoniste Michaela Breckera i Boba Mintzera, bubnjara Petera Erskinea i udaraljkaša Dona Alisa. Osim njih, u nekim se izvedbama pridružuju slavni saksofonist Wayne Shorter, flautist Hubert Laws, usni harmonikaš Toots Thielemans i bubnjar Jack DeJohnette. U postizanju *big band* zvuka u nekim izvedbama uključeni su drveni i limeni puhači, te vokalisti. Naime, osim kao briljantan bas gitarist i skladatelj, što je potvrdio još u prethodnom desetljeću kao član kultne *fusion* skupine „Weather Report“, ovaj je inovativan glazbenik kao vođa sastava ostvario osoban zvuk, nerijetko se uzdajući upravo u *big band* formaciju. Iako obuhvaća tek mali dio Pastoriusove samostalne diskografske karijere, ova kompilacija pruža primjeren uvid u glazbene zamisli koje su ga zaokupljale u spomenutom razdoblju. Poletne su, s puno drivea i energijom nabijene izvedbe njegovih skladbi: „Crisis“, „Three Views of a Secret“, „Continuum“, „Punk Jazz“ i „Word of Mouth“, kao i skladbi autora raznih glazbenih žanrova, primjerice „Chromatic Fantasy“ Johana Sebastiana Bacha, „Invitation“ Bronislawa Kapera i „Blackbird“ Lennona i McCartneya.